

Анонимизиран текст

Превод

C-381/23 – 1

Дело C-381/23 [Geterfer]ⁱ

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

19 юни 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

19 юни 2023 г.

Ищец:

ZO

Ответник:

JS

[...]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Районен съд Мьонхенгладбах-Райт)

Familiengericht (Съд по семейни дела)

Определение

По семейно дело при страни

1. на ZO, [...] Мьонхенгладбах,

ищца,

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

[...]

срещу

2. JS, [...] Белгия,

ответница,

[...]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt

на 19 юни 2023 г.

[...]

определи:

Актът за преюдициално запитване от 9 март 2023 г. се изменя, както следва:

На основание член 267 ДФЕС делото се изпраща на Съда на Европейския съюз с молба за отговор на преюдициалния въпрос дали съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 [ноември] 2008 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка (наричан по-нататък „Регламент № 4/2009“), е налице всящо производство с един и същ предмет пред друг съд, ако в Белгия се води процес за издръжка при страни бащата на детето и майката на детето, а в Германия на по-късен етап е заведено дело за издръжка от междувременно навършилото пълнолетие дете срещу неговата майка.

Факти:

Бащата на детето и ответницата имат сключен граждански брак. Той е прекратен на 29 ноември 2010 г.

Ищцата е дете от брака, родено на 29 ноември 2001 г.

От брака е родено и друго дете — син, роден на 5 май 2000 г.

След раздялата децата първо живеят при майката в Белгия.

Ищцата и нейният брат са регистрирани на адреса на бащата, както и в [...] Белгия — при майката. В действителност през седмицата ищцата живее в пансион [...].

От април 2019 г. братът на ищцата живее само при ответницата, като преди това също е живял в пансиона.

С решение на седми състав на Съда по семейни дела към Първоинстанционния съд в Ойпен, Белгия от 17 декември 2014 г. [...] бащата на детето е осъден да заплаща на майката на детето издръжка в размер на 358,00 евро месечно за всяко дете.

С решение на седми състав Съда по семейни дела към Първоинстанционния съд в Ойпен от 31 август 2017 г. [...] на бащата е предоставено самостоятелно упражняване на родителските права отношение на ищцата и на нейния брат.

Пред Първоинстанционния съд в Ойпен е висящо дело по иск за издръжка на дете (ответницата срещу бащата на детето) — номер 362/14, производството по което е спряно от лятото на 2018 г. и е възобновено от ответницата с писмо от 17 август 2021 г.

Ищцата твърди, че живее при баща си предимно през ваканциите и когато не е на училище. Тя отрича да има контакт с майка си.

Чрез предявен осъдителен иск за изплащане на издръжка при условията на поетапно конкретизиране на неговото съдържание ищцата иска

ответницата да бъде задължена:

1. да предостави информация за доходите и имуществото си за периода от ноември 2017 г. до октомври 2018 г. и да докаже тази информация със следните документи:

- данъчна декларация заедно с всички приложения за годините 2015, 2016 и 2017, както и актовете за установяване на данъчни задължения за годините 2015, 2016 и 2017 заедно с евентуални актове за изменение на данъчните задължения.

В случай че има доходи от дейност като заето лице:

- фишове за заплати за периода от ноември 2017 г. до октомври 2018 г.

В случай че има доходи от отдаване под наем и под аренда:

- сметка на сумата, с която приходите от наем/аренда превишават законно признатите разходи — за годините 2015, 2016 и 2017.

В случай че има доходи от капитали:

- съответните банкови удостоверения за годините 2015, 2016 и 2017.

В случай че получава социални помощи:

- актуално решение за получаването им.

2. На втори етап от конкретизирането на съдържанието на иска — да потвърди, ако е необходимо под клетва, точността и пълнотата на предоставената от нея информация.

3. На трети етап от конкретизирането на съдържанието на иска — да заплати на ищцата неизплатената издръжка в размер, който следва да се определи, за периода от ноември 2017 г. до датата на предявяване на настоящия иск, както и да ѝ изплаща текуща издръжка в размер, който следва да се определи, считано от датата на предявяване на настоящия иск.

Ответницата моли

исканията да бъдат отхвърлени.

Ответницата счита, че Amtsgericht – Familiengericht – Mönchengladbach-Rheydt няма нито международна компетентност нито спорът му е местно подсъден.

Ищцата живеела в пансион, а през уикендите била при приятелки. Допреди около година ищцата редовно я посещавала всеки втори уикенд в Белгия. Освен това, поради обстоятелството, че е налице висящ процес пред друг съд, това искането на ищцата било недопустимо.

С определение от 3 ноември 2021 г. запитващата юрисдикция отхвърля изцяло искането с мотива, че в Белгия е налице друг висящ процес за издръжка. Той освен това бил със същия предмет на спора. Наистина било вярно, че по германското право издръжката за непълнолетно лице и издръжка за пълнолетно лице следвало да се предявяват с отделни искове. В настоящото производство обаче ищцата предявява и двата иска.

Съгласно член 203, параграф 1 от белгийския Code Civil (граждански кодекс, наричан по-нататък „Code Civil“) родителите са длъжни да издържат децата си до завършване на образованието им дори и след като са навършили пълнолетие на 18-годишна възраст (член 388 от Code Civil). Без да се засягат правата на детето, родителите имат задължение взаимно да участват в издръжката му (член 203 bis от Code Civil).

Въпреки че страните в двете производства (по настоящото дело: пълнолетното дете / по делото в Белгия: бащата на детето) са различни, предметът на спора е тъждествен, поради което съществува риск от постановяването на противоречиви съдебни решения.

На 30 ноември 2021 г. ищцата подава въззивна жалба срещу това съдебно решение.

С определение от 26 април 2022 г. Oberlandesgericht Düsseldorf (Висш областен съд Дюселдорф, Германия) отменя решението на запитващата

юрисдикция и ѝ връща делото за ново разглеждане и за постановяване на ново съдебно решение.

Мотивът за това е, че не е налице тъждество между предмета на спора по настоящото дело и този по делото в Белгия .

Относитими разпоредби:

Национални разпоредби: член 261 от Zivilprozessordnung (Граждански процесуален кодекс, наричан по-нататък „ZPO“) (Висящ процес)

„1. Спорът е висящ с предявяването на иска.

2. Иск, предявен едва в хода на процеса, е висящ, считано от устното му предявяване в съдебното заседание или от писменото му предявяване с молба, отговаряща на изискванията на член 253, параграф 1, точка 2.

(3) Наличието на висящ процес има следните последици:

- **1. докато процесът е висящ, никоя от страните не може да предяви иска пред друг съд;**
- 2. компетентността на решаващия съд, не се засяга, ако се променят обстоятелствата, които я пораждат.“

Разпоредби от правото на Съюза

Член 12 (Висящ процес (Lis pendens) от Регламент № 4/2009 от 18 [декември] 2018 г.

„1. Когато иски с едни и същи предмет и между едни и същи страни са заведени в съдилища на различни държави членки, съдът, сезиран след първия сезиран съд, спира служебно производството до установяване на компетентността на първия сезиран съд.

2. След установяване на компетентността на първия сезиран съд, всеки друг сезиран съд се отказва от компетентност в полза на този съд.“

Мотиви за отправяне на преюдициалното запитване:

На основание член 267, параграф втори ДФЕС делото се изпраща за решаването му от Съда на ЕС по следните съображения:

Въпросът дали е налице висящо производство пред друг съд е от значение за решаването на спора, тъй като ако това е така, съгласно член 12, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 4/2009 от 18 [ноември] 2008 г. искът би могъл да бъде отхвърлен директно, без да се спира производството.

Регламент (ЕО) № 4/2009 от 18 [ноември] 2008 г. е приложим към настоящото производство.

Съгласно член 1 този регламент последният се прилага към задълженията за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения по сватовство. Настоящият случай се отнася до искове за издръжка на дете, предявени от междувременно навършилата пълнолетие ищца срещу нейната майка, а преди да навърши пълнолетие — от нейния баща.

Съгласно член 3, буква б) от Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка („Регламент № 4/2009“) алтернативно компетентна е държавата членка, в която е обичайното местопребиваване на търсещия издръжка (в случая: ищцата). Тази държава членка би трябвало да е Германия предвид престоя на ищцата в пансиона, макар че тя понякога пребивавала и в Белгия, което се оспорва.

Когато съгласно член 12 от този регламент искове с едни и същи предмет и между едни и същи страни са заведени в съдилища на различни държави членки, съдът, сезиран след първия сезиран съд, спира служебно производството до установяване на компетентността на първия сезиран съд.

След установяване на компетентността на първия сезиран съд, всеки друг сезиран съд се отказва от компетентност в полза на този съд.

Според запитващата юрисдикция решението на Oberlandesgericht Düsseldorf противоречи на правото на Съюза. Настоящият случай се отнася до въпроса дали съгласно член 12 от Регламент (ЕО) № 4/2009 от 18 [ноември] 2008 г. е налице висящо производство пред друг съд. Според запитващата юрисдикция страните в производството в Белгия и в настоящото производство са тъждествени. Освен това съгласно член 12 ролята на страните е без значение. Съдът на ЕС приема, че две различни лица са тогава „една и съща страна“, когато техните интереси съвпадат до такава степен, че силата си на пресъдено нещо на съдебно решение, постановено срещу едното лице, би се разпростряла и върху другото лице (решение на Съда на ЕС от 19 май 1998 г., Drouot assurances, C- 351/96, EU:C:1998:242, т. 19). Ако практиката на Съда на ЕС във връзка с Конвенцията относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела бъде приложена към Регламент 4/2009, трябва да се приеме, че страните в производствата за издръжка на дете са едни и същи и когато самото дете не е страна в производството, а искът за издръжката се предявява от единия от родителите като процесуален субституент, доколкото съдебното решение има действие в полза или в ущърб и по отношение на детето [...] [източник от доктрината]. Такъв според запитващата юрисдикция е настоящият случай.

Според запитващата юрисдикция е налице и тъждество в предмет на иска. По своето съдържание осъдителният иск за присъждане на издръжка, от една страна, и осъдителният иск за изплащане на издръжка при условията на поетапно конкретизиране на неговото съдържание, от друга страна, имат един и същ предмет [...] [източник от доктрината].

Указание за способите за обжалване:

Настоящото определение не подлежи на обжалване.

[...]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ